

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Силвена Ботева Ботева, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, избрана за член на Научно жури, назначено със заповед № РД-38-304/10.06.2024 г. на Ректора на СУ „Св. Кл. Охридски“

по конкурс

за заемане на академичната длъжност „*доцент*“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Физиология на растенията – симбиотични взаимоотношения при растенията), обявен в ДВ, бр. 32 от 09.04.2024 г. от СУ „Св. Кл. Охридски“.

Обща част

В конкурса за академичната длъжност „*доцент*“ по 4.3 Биологически науки (Физиология на растенията – симбиотични взаимоотношения при растенията), доктор МАРИЕТА ГЕОРГИЕВА ХРИСТОЗКОВА, главен асистент в катедра „Физиология на растенията“ на Биологически факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“, е единствен кандидат. Представените материали са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Кл. Охридски“. Документите по конкурса са добре структурирани и отразяват в изчерпателен обем научноизследователската, проектна и преподавателска дейност на кандидата.

Биографична справка

Мариета Георгиева Христозкова завършва СУ „Св. Кл. Охридски“, Биологически факултет Магистър по “Молекулярна биология” със специализация по Физиология на растенията през 2002 г. През 2008 г. защитава успешно докторска дисертация в професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Физиология на растенията“, на тема „ Влияние на молибденовия недостиг върху усвояването на азота при азотфиксиращи растения грах и люцерна. Изследване на общия стрес отговор при *Sinorhizobium meliloti* в условията на азотно и въглеродно гладуване“, при Българска академия на науките - Институт по физиология на растенията, Секция „Минерално хранене и воден режим“.

Д-р Мариета Христозкова работи на длъжност специалист биолог от 2002 до 2004 г. и от 2007 до 2008 г. в Българска академия на науките - Институт по физиология на растенията и генетика, Секция: Минерално хранене и воден режим на растенията. От 2008 до 2018 г. е заемала длъжността главен асистент към същата секция. В този период е осъществила две специализации, във Франция и Германия, съответно през 2005 г. и 2007-2008 г. Към този момент, от 2018 г. тя е на длъжност главен асистент към Катедра по Физиология на растенията, Биологически факултет, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“.

Научно-изследователска дейност

Научно-изследователската дейност на гл. ас. Мариета Христозкова съответства изцяло на научната специализация на конкурса за хабилитация – Физиология на растенията - симбиотични взаимоотношения при растенията. Основните научни направления, в които се очертават приносите на кандидата са три. Първото направление е в областта на полезните растително-микробни взаимоотношения при растенията, включващо въздействие на арбускуларните микоризни гъби върху развитието на растенията и симбиотична азотфиксация при бобови растения. Второто научно направление е влиянието на абиотични стресови условия върху развитието на растенията, като тук приносите са в поднаправления свързани с ефекта на солевият стрес и преодоляване на негативните му последици при развитието на растенията, и качеството на продукцията, получена от медицински и ароматни растения, отгледани на индустриално замърсени с тежки метали почви и възможностите за тяхното използване за фиторемедиация. Третото направление е свързано с методи за повишаване качеството и оценка на антиоксидантната активност на медицински и ароматни растения, в частност изследване на антиоксидантната активност на *in vitro* размножени, в сравнение с отгледани от семена или диворастящи медицински и ароматни растения. Всички приноси по съответните направления са подкрепени с научни статии, като публикационната дейност е най-голяма (7 статии) в областта на изучаването на въздействието от подхранването с азотен листен тор Agroleaf® (0.3%) при грах и люцерна, което води до преодоляване на негативното въздействие на Мо гладуване по отношение ефективността на азотфиксацията и азотасимиляцията, както и натрупването на растителна биомаса.

Оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели

В конкурса за „доцент“ д-р Христозкова е представила 27 научни публикации и една глава от книга. Една от тези статии е представена в НАЦИД за покриване на критериите за придобиване на ОНС „Доктор“ и тя, съответно не е включена в понататъшния коментар на представената документация. Общият импакт фактор на статиите е 25,25, като техният брой е 15. Приложени са още 8 статии без импакт фактор, но с SJR, и три статии без импакт фактор и SJR. Представени са 29 статии и една глава от книга с общ брой 396 цитирания, като 223 от тях в SCOPUS. Научните трудове на кандидата потвърждават нейната активност и перспектива за развитие в бъдеще. Това се допълва и от участието на д-р Христозкова в 6 национални и 3 международни научни проекта.

В обобщение, представените наукометрични показатели съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, по област 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.3. Биологически науки, в под-категории, са както следва:

1. По група показатели „А“ – 1. Успешно защитена дисертация за присъждане на ОНС „Доктор“ – (50 т. от изискуеми 50 т.)

2. По група показатели „В.4“ – Хабилитационен труд или научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus). Представени са 5 публикации с общ импакт фактор 14.911, от които с ранг Q1 – 3 бр. и Q2 – 2 бр. (общо 115 т. от изискуеми 100 т.). В три от тях кандидатката е първи автор, в една втори което е доказателство за нейните активност и принос в научните разработки.

3. По група показатели „Г“ – Научни публикации извън хабилитационния труд в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, Представени са 18 публикации, от които с ранг Q1 – 1 бр.; Q2 – 5 бр.; Q3 – 9 бр.; Q4 – 3 бр., в осем от които е първи автор. Към актива за конкурса е добавена и една глава от книга (общо 311 т. от изискуеми 200 т.)

4. По група показатели „Д“ - Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – представени са общо 396 цитирания, 223 от които в SCOPUS (общо 446 т. от изискуеми 50 т.).

Приемам за изпълнени минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ, за научната област и професионалното направление 4.3. Биологически науки (Физиология на растенията – симбиотични взаимоотношения при растенията), в която д-р Мариета Христозкова надхвърля точките по показатели В, Г и Д.

Учебно-преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Мариета Христозкова има висока учебно-преподавателска натовареност, която средно за последните пет години възлиза на 540,6 часа обща и 360 аудиторна заетост годишно. Основната натовареност се формира от извеждането на лекционен курс по задължителна дисциплина Физиология на растенията за специалност Биомениджмънт и устойчиво развитие, практически занятия по същата дисциплина за специалности Биология и Молекулярна биология, както и от лекционни и практически занятия по избираем курс Суперхрани от растителен произход за специалности Молекулярна биология, Биология и химия, и Биология и английски език.

Била е научен ръководител на три успешно защитили дипломанти от Биологически факултет.

В заключение,

Настоящата кандидатура изпълнява и дори значително надхвърля задължителните условия и наукометрични критерии за заемане на академичната длъжност „Доцент”.

Предвид изложеното становище за професионалната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на кандидата, ще гласувам положително и съответно препоръчвам

на Уважаемите членове на Научното жури назначено със заповед № РД-38-304/10.06.2024 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски” да предложи на Факултетния съвет на Биологически факултет, гл. ас. д-р **МАРИЕТА ГЕОРГИЕВА ХРИСТОЗКОВА**, да бъде избрана да заема академичната длъжност „*доцент*“ по Професионално направление 4.3. Биологични науки (Физиология на растенията – симбиотични взаимоотношения при растенията).

Към кандидата имам следните въпроси:

1. Как усвоените от нея знания и умения, придобити по време на стажовете ѝ в чужбина и от участието ѝ в национални и международни проекти, намират приложение в учебно-преподавателската дейност?
2. Как вижда понататъшното си развитие в Катедра Физиология на растенията – ще продължи ли да развива същите направления и/или ще разработва и други?

гр. София

доц. д-р Силвена Ботева

19.07.2024 г.